

10 vuistregels voor dictee anders!

Het geven van een dagelijks dictee, volgens een door methodemakers goed doordacht stramien, is natuurlijk, heus wel, heel belangrijk. De kinderen weten al snel de routine en dat helpt bij het inslijpen, met veel geduld en herhaling, van de spellingsregels en natuurlijk ook vooral bij het inprenten van de van die regels juist afwijkende woorden. Wat hebben we toch een moeilijke taal, beste mensen!!!

Maar toch: het kan zo saai worden ook..... niet alleen voor je leerlingen, maar ook voor jou, de dictee-gever. Dus, gooi de kont AF EN TOE tegen de krib en geef je dictee eens op een andere manier en in een andere vorm. Dat is mijn ongevraagde advies vandaag...

Vuistregel 1:

-geef i.p.v. het woordje een raadsel, tegenstelling of omschrijving van het woord. Bijvoorbeeld: *het is een plankwoord en op zee wordt het gebruikt om de schepen vast te kunnen leggen midden op het water. (ANKER) Of: het is niet licht, maar..... (ZWAAR of DONKER).*

Vuistregel 2:

-schrijf de woordjes fout mee en laat de kinderen de fout eruit pikken. Waarom is het fout? Hoe moet het anders? Wie kent de spellingsregel? Welke categorie hebben we hier te pakken?

Vuistregel 3:

-geef hints of hussel de woorden door elkaar. Plaats de lettergrepen of letters verkeerd en laat ze een beetje puzzelen.(KERAN)

Vuistregel 4:

-laat de kinderen met de woorden van het dictee zelf een zin maken. De zin moet goed lopen, maar wordt natuurlijk een onzin zin... leuk hoor! Lees de leukste zinnen voor of deel er zelfs een prijsje voor uit. Kan jou het schelen...

Vuistregel 5:

-laat de kinderen met de zin van het dictee een eigen verhaaltje maken. Een kort verhaal van 6 regels. Spreek dat goed af! Sommige kids kunnen echt oeverloos doorgaan.... De verplichte dictee zijn kan de beginzin zijn of de eindzin. (*De kapitein lichtte het anker en het schip vertrok naar onbekende bestemming.*)

Vuistregel 6:

-laat de kinderen een dictee maken voor jou, juf of meester of papa of mama! Daar mogen ze een woordenboek voor gebruiken en het jou zo moeilijk mogelijk maken. Dat is leuk, hoor! Je draait de rollen even om en ze zijn vaak harstikke fanatiek bezig met taal. Woordenschat en alfabetiseren en dat spelenderwijs.

Vuistregel 7:

-geef een keer een tekendictee: daarbij laat je ze de woorden tekenen en vooruit, ze mogen daarna ook het goede woord erbij schrijven.

Vuistregel 8:

-heb je geen in het dictee: SLA HET DAN EEN KEER OVER! Jouw gebrek aan motivatie slaat onmiddellijk neer op de kids. Ze merken dat aan alles, vooral aan je lichaamstaal... cluster een dag later 2 dictees: dubbeldictee en laat dan die dubbele zin weg of skip 2 woordjes... Hou jezelf gemotiveerd!

Vuistregel 9:

-schakel eens over op onzintaal. Bedenk zelf een klankvolle jabbertalk zin of gebruik de versjes van Cees Buddingh, die je misschien kent van 'de Blauwbilgorgel'. Ook goed voor wat malle taal zijn sommige versjes van good old Toon Hermans. (*De Rozewiets van Teun was knetter van karbauwen... of snottebelle margarineta, moetjes wattore...*) Dat maakt ze keischerp ineens! En ze gaan fanatiek bezig met letterklankkoppeling en spellingsregels. Je kan ook gewoon een rare zin bedenken. Deze deed het altijd goed: op echte voorleestoon:

De juf van groep zes draagt vandaag wel weer een bijzonder merkwaardige soepbroek.

Vuistregel 10:

-geef eens een dictee op rijm: een poëzie dictee i.p.v. het verplichte ding. Een kort gedicht, hé:

"Wat open is, dicht ik voor jou

Voor jou is dit ge-dicht".

(C.Rijks)

Of dat prachtige rijmpje van Godfried Bomans, ook al zo'n ouwe knakker:

"Ik zit mij voor het vensterglas onnoemlijk te vervelen.

Ik wou, dat ik twee hondjes was, dan kon ik samen spelen".

Hou het plezier in taal in ere! Zet 'm op!

